

Były żołnierz zawodowy ma prawo nosić mundur

Minister Obrony Narodowej określił rozporządzeniem z dnia 17 lipca 2003 r. (Dz. U. nr 141 poz.1367, z późn zm.) szczegółowe zasady i tryb postępowania w sprawach o uzyskanie zezwolenia przez żołnierzy niepełniących czynnej służby wojskowej na noszenie umundurowania oraz odznak i oznak wojskowych.

Żołnierzom przeniesionym, po odbyciu lub zakończeniu pełnienia czynnej służby wojskowej, do rezerwy lub w stan spoczynku oraz żołnierzom będącym kombatantami zezwala się (bez uzyskiwania zezwolenia) na noszenie umundurowania oraz odznak i oznak wojskowych:

1) w dniach świąt państwowych i wojskowych oraz gdy uczestniczą w uroczystościach organizowanych przez komórki organizacyjne Ministerstwa Obrony Narodowej oraz przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane;

2) gdy uczestniczą w uroczystościach organizowanych przez organy państwowe, organizacje kombatanckie lub stowarzyszenia dla uczczenia rocznic związanych z walką o suwerenność i niepodległość Ojczyzny;

3) w czasie wygłaszania prelekcji dotyczących historii lub obronności państwa w jednostkach wojskowych, szkołach, zakładach pracy lub organizacjach społecznych;

4) w czasie spotkań autorskich związanych z własną twórczością nawiązującą do historii lub obronności państwa;

5) w czasie uroczystości osobistych i rodzinnych.

Zezwolenie, o którym mowa wyżej upoważnia do noszenia umundurowania oraz odznak i oznak wojskowych we wzorach i kolorach aktualnie obowiązujących, w stopniu wojskowym posiadanym przez żołnierza.

Umundurowanie oraz odznaki i oznaki wojskowe osoba uprawniona nabywa na własny koszt. Natomiast weteran poszkodowany-żołnierz zwolniony z czynnej służby wojskowej, któremu w czasie pełnienia służby nie przysługiwały należności umundurowania

i wyekwipowania wyjściowego, ma prawo do jednorazowego bezpłatnego otrzymania takiego umundurowania i wyekwipowania.

O udzielenie pisemnego zezwolenia na noszenie umundurowania oraz odznak i oznak wojskowych, zwanego dalej „zezwoleciem”, mogą się również ubiegać żołnierze niepełniący czynnej służby wojskowej, jeżeli to jest uzasadnione wykonywaniem przez nich prac zarobkowych lub społecznych albo przynależnością do stowarzyszeń lub organizacji społecznych, związanych z obronnością państwa,

w tym realizacji przedsięwzięć organizowanych na rzecz ochotniczej działalności żołnierzy rezerwy w kraju lub za granicą.

Zezwolenia udziela się na pisemny wniosek zainteresowanego żołnierza, który składa się do właściwego organu wojskowego za pośrednictwem wojskowego komendanta uzupełnień, właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu żołnierza. Zezwolenia udziela się w formie decyzji administracyjnej, Zezwolenia udziela się na czas nie dłuższy niż 5 lat lub na czas nieokreślony.

Właściwy organ wojskowy może odmówić udzielenia zezwolenia, jeżeli jego udzielenie naruszałoby szczególną ochronę munduru wojskowego. Organem wojskowym właściwym do udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia albo cofnięcia zezwolenia jest szef wojewódzkiego sztabu wojskowego właściwy ze względu na miejsce stałego pobytu żołnierza.

Od decyzji organu, o którym mowa wyżej, służy żołnierzowi odwołanie do Ministra Obrony Narodowej. Decyzję o udzieleniu, odmowie lub cofnięciu zezwolenia doręcza się żołnierzowi i przesyła właściwemu wojskowemu komendantowi uzupełnień.

Minister Obrony Narodowej określa, w drodze rozporządzenia:

1) wzory, zasady i sposób noszenia umundurowania oraz odznak i oznak wojskowych, jak również zasady i sposób noszenia uzbrojenia,

2) przypadki, w których żołnierze są zwolnieni od obowiązku noszenia umundurowania oraz odznak i oznak wojskowych,

3) zasady i sposób noszenia przez żołnierzy orderów, odznaczeń, medali i odznak innych niż wojskowe,

4) zasady wydawania przedmiotów umundurowania i wyekwipowania wojskowego - w szczególności z uwzględnieniem podziału mundurów na wyjściowe, ćwiczebne i polowe, specyfiki związanej z oznakowaniem mundurów, zestawów ubiorczych dla żołnierzy poszczególnych rodzajów wojsk i służb, sposobu oraz okoliczności noszenia umundurowania, odznak i oznak wojskowych oraz charakteru wykonywanych zadań.

Aktualnie obowiązują:

1) rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów oraz noszenia umundurowania i oznak wojskowych przez żołnierzy i kandydatów na żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2005r.nr 7, poz.53);

2) rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów, noszenia umundurowania, odznak i oznak wojskowych oraz uzbrojenia przez żołnierzy w czynnej służbie wojskowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 7, poz. 54).

Minister Obrony Narodowej rozporządzeniem z dnia 6 lipca 2006 r. (Dz. U. nr 140 poz. 996) w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów, noszenia umundurowania, odznak i oznak wojskowych oraz uzbrojenia przez żołnierzy w czynnej służbie wojskowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 7, poz. 54) wprowadził następujące zmiany:

§ 38 otrzymał brzmienie: § 38. 1. Oznakę identyfikacyjną:

1) z nazwiskiem - żołnierz odbywający zasadniczą służbę wojskową i nadterminową zasadniczą służbę wojskową może nosić do ubiorów polowych bezpośrednio nad klapką prawej górnej kieszeni;

2) Żandarmerii Wojskowej - nosi się na pasku podpiętym do lewego guzika lewej górnej kieszeni ubioru patrolowego;

3) żołnierza rezerwy, wykonaną z metalu, przedstawiającą stylizowaną literę "R" w okrągłym wieńcu z liści laurowych o średnicy 2,7 cm, w kolorze srebrnym dla Wojsk Lądowych i Sił Powietrznych oraz złotym dla Marynarki Wojennej - nosi się:

a) w Wojskach Lądowych i Siłach Powietrznych na:

- obu naramiennikach ubiorów galowych, wyjściowych i polowych oraz płaszczach (5 mm od ich wszycia),

- oznace stopnia wojskowego (5 mm od dolnej krawędzi), noszonej na lewej piersi kurtki wyjściowej i ubioru ochronnego,

b) w Marynarce Wojennej na:

- obu kołnierzach kurtek mundurowych letnich i zimowych, w odległości 30 mm od linii styku kołnierza z klapą i 30 mm od skrajnego rogu kołnierza; admirałowie noszą oznakę rozpoznawczą na klapach kurtek mundurowych symetrycznie w linii pionowej pod orłem admirałskim,

- lewym rękawie bluzy wyjściowej, bluzy wyjściowej letniej i półpłaszczka marynarskiego, centralnie, bezpośrednio na oznace stopnia wojskowego,

- środku naramienników do płaszczy zimowych i letnich, bluz olimpijek, koszulo-bluz, wiatrówek, bezpośrednio na oznace stopnia wojskowego,

- środku naramienników do bluz i kurtek polowych, koszulo-bluz polowych, bezpośrednio na oznace stopnia wojskowego,

- podkładkach oznak stopnia do kurtek wyjściowych, kurtek wiatrówek, swetrów oficerskich umieszczone bezpośrednio pod oznaką stopnia,

- podkładkach oznak stopnia do bluz ćwiczebnych, kurtek zimowych nieprzemakalnych, koszulo-bluz ćwiczebnych, umieszczoną symetrycznie

do bocznych krawędzi podkładki, dolną krawędzią oznaki na styku z dolną krawędzią podkładki; posiadający stopień wojskowy marynarza na środku podkładki do kurtki nieprzemakalnej, na koszuli ćwiczebnej bezpośrednio na bluzie w miejscu przyszycia numeru okrętowego.

2. Wzory i sposób rozmieszczenia oznak identyfikacyjnych określa załącznik nr 18 do rozporządzenia. Przedstawiamy je na poniższych zdjęciach.

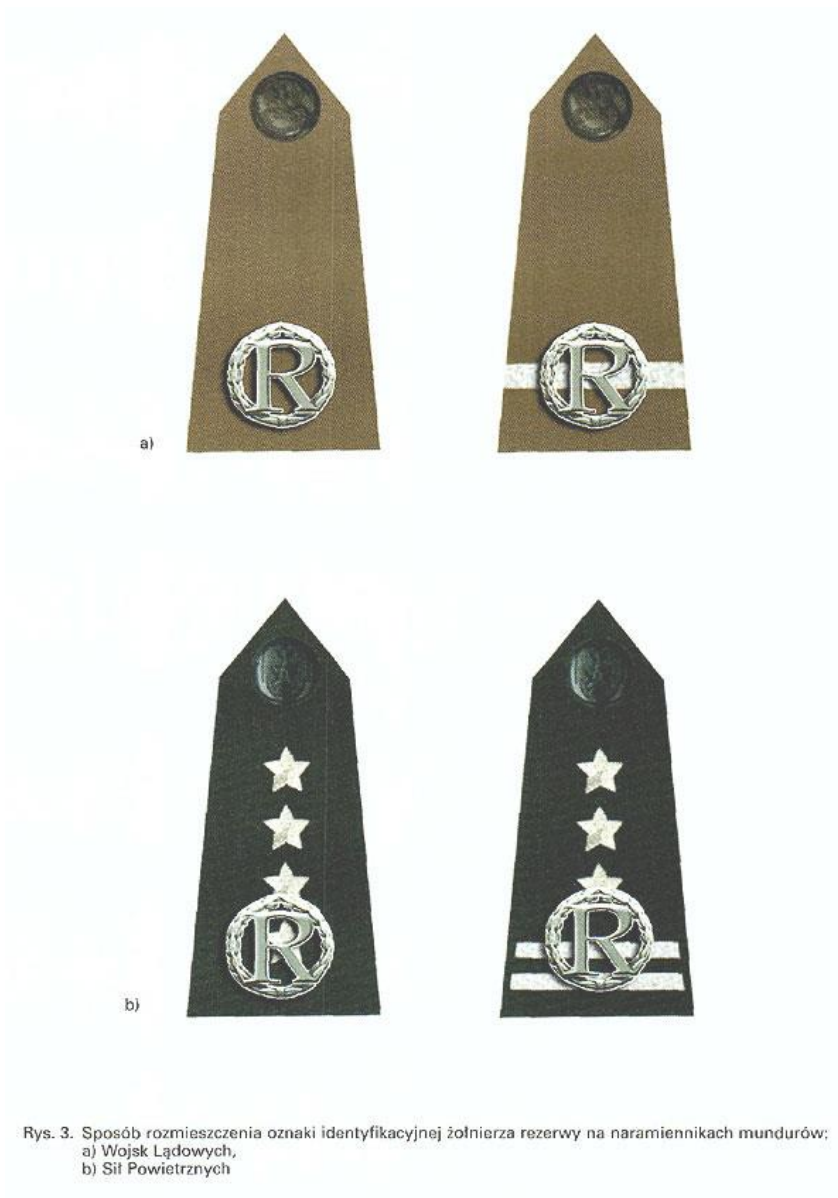
a)

b)

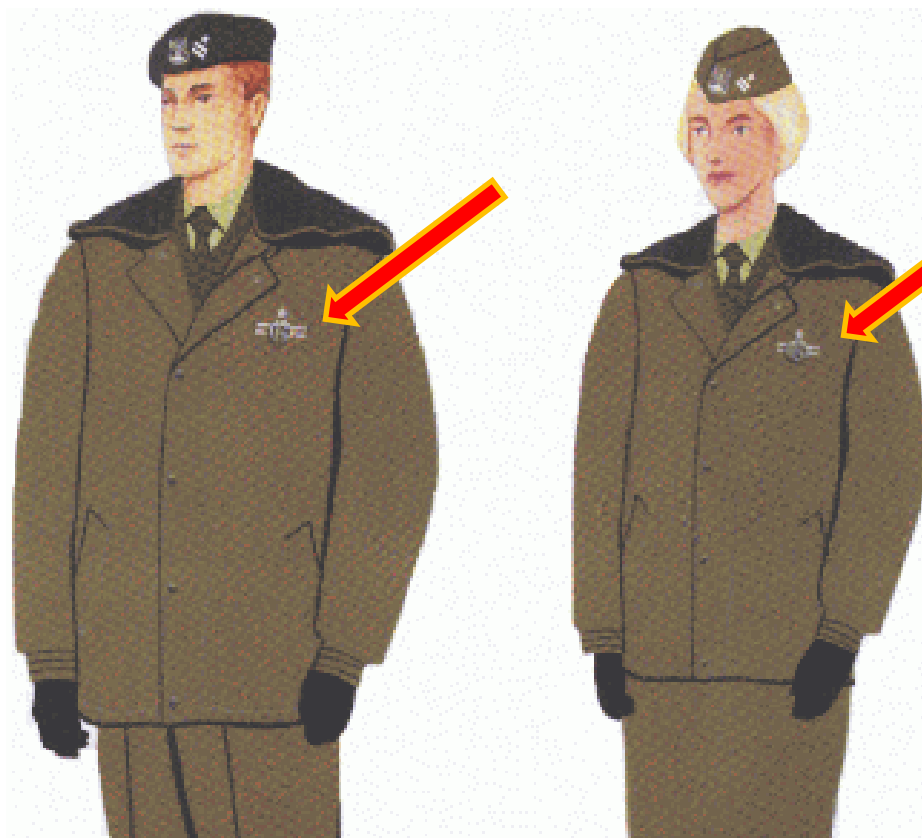

Rys. 2. Wzór oznaki identyfikacyjnej żołnierza rezerwy:
a) w Wojskach Lądowych i Siłach Powietrznych,
b) w Marynarce Wojennej

Rys. 3. Sposób rozmieszczenia oznaki identyfikacyjnej żołnierza rezerwy na naramiennikach mundurów:
a) Wojsk Lądowych,
b) Sił Powietrznych

Rys. 11. Sposób rozmieszczenia oznaki identyfikacyjnej żołnierza rezerwy na kurtce ubioru ochronnego